

KURESSAARE KESKLINNA AVALIKU RUUMI ARHITEKTUURIVÕISTLUS

EV 100 arhitektuuriprogramm "Hea avalik ruum"

VÕISTLUSÜLESANNE

1. Võistluse üldine sisu	lk 2
2. Taustainfo ja sellega seotud tingimused	lk 5
3. Üldised ootused võistlustöödele	lk 9
4. Ootused tänavate ja platside lahendusele	lk 11
5. Ootused linnaruumi elementide lahendusele	lk 14
6. Võistlusülesande lisad	lk 17

Hankija: Kuressaare Linnavalitsus

Kaaskorraldaja: Eesti Arhitektide Liit

Võistlusülesande arhitekt: Toomas Paaver

kontakt +372 52 86 595, paaver@linnalahendused.ee

22.06.2015 (p 1.2.2 muudetud koos võistluseeskirjaga 09.09.2015)

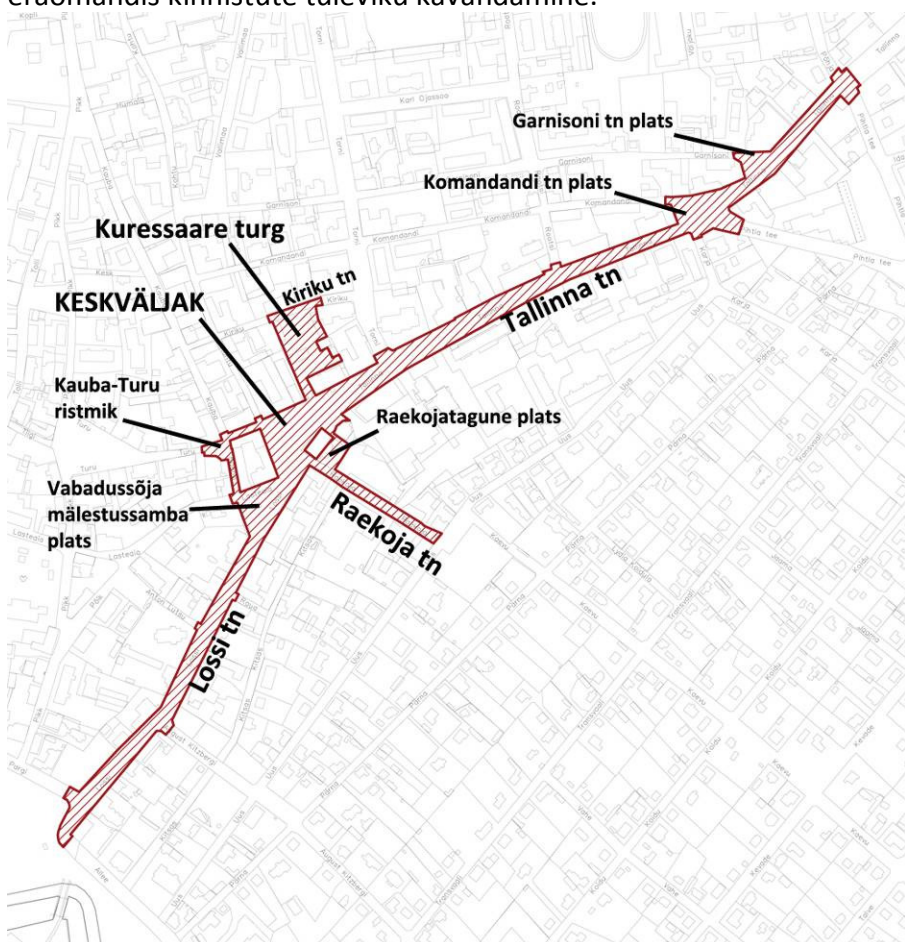
1. Võistluse üldine sisu

1.1 Võistluse eesmärk

Arhitektuurivõistluse eesmärgiks on leida terviklik ruumiline lahendus Kuressaare kesklinna peamiste tänavate ja platside arendamiseks. Ümberehituse eesmärgiks on ruumi muutmise praegusest lahendusest tunduvalt inimsõbralikumaks ja mitmekesisemaks, tänapäevaseks, esinduslikuks ja ajaloolist pärandit rõhutavaks avalikuks ruumiks, mis pakub meeldivat ja turvalist olemist ning tegevusvõimalusi igas vanuses inimesele igal aastaajal.

1.2 Võistluse objekti kirjeldus

1.2.1 Võistluse objektiks on Lossi tn, Tallinna tn (vanalinna piires) ja Raekoja tn ning nendega vahetult seotud olulisemate platside, turu ja ristmike ümberehituse kavandamine. Võistluse objekti koosseisu kuuluvad lisaks tänavaruumidele Keskväljak, Kuressaare turg, Vabadussõja mälestussamba plats, Kauba ja Turu tänavate ristmiku plats, Raekojatagune plats ning Komandandi ja Garnisoni tänavate alguses asuvad kolmnurksed platsid. Võistluse objektiks ei ole maa-alaga külgnevate olemasolevate hoonete ja eraomandis kinnistute tuleviku kavandamine.

1.2.2 Võistlusala ümberehitus on kavas läbi viia etapiviisiliselt. Võistlusala osade projekteerimine ja ehitamine võib sõltuda rahastamisvõimalustest ning halvemal juhul edasi lükkuda lähemasse või kaugemasse tulevikku. Esmalt on kavas võitjalt tellida eelkõige Lossi tänava ja Keskväljaku ehitusprojekt. Muude tänavaliikude (Tallinna, Raekoja, Kiriku) ja külgnevate platside, eelkõige Kuressaare turu, Raekojataguse platsi, Vabadussõja mälestussamba platsi ja Kauba-Turu ristmiku ehitusprojekt on samuti kavas eelistatult tellida võistluse võitjalt, kuid žürii ja Kuressaare linn võivad sõltuvalt lahendustest kaaluda nende objektide ehitusprojektide tellimist II või III preemiaga hinnatud võistlustöö autoritelt, võttes sellise otsuse tegemisel arvesse nende objektide ruumilist eristust, seostamise võimalust I preemia võistlustöoga ning ennekõike ruumilise mitmekesisuse loomise eesmärki.

1.3 Võistlustöö vajalik maht

Võistlustöö tuleb esitada järgmises mahus.

1.3.1 Jäikadel planšettidel ja dubleerituna digitaalselt pdf formaadis:

- **Kogu võistlusala üldine terviklik plaan 1:2000**
- **1:500 plaan, millel on esitatud Lossi, Raekoja ja Tallinna tänavate lahendus koos külgnevate platsidega.**
- **1:250 plaan, millel on esitatud Keskväljaku, Kuressaare turu, raekojataguse platsi, vabadussõja mälestussamba platsi ja Kauba-Turu ristmiku detailsem lahendus.**
- **Talveperioodi plaan** (vabas vormis ja mõõtkavas, kuid vähemalt keskväljaku lähiümbruses 1:500),
- **Tänavate ja platside ristlõiked**, soovitatavalt 1:100, vähemalt kolm lõiget, kuid soovitatavalt esitada lõiked kõigi tänavate ja platside kohta.
- **Olulisema linnamööbli ja sõidutee servaelementide detailsed lahendused vabas mahus ja mõõtkavas.** Eelistatult oodatakse detailseid lahendusi istumiskohtade, valgustite, purskkaevu, turu elementide, jalgratta hoidmise kohtade ning autode liikumisruumi piire tähistavate elementide kohta.
- **Visualiseeriv materjal vabas mahus ja mõõtkavas.**

1.3.2 Suveperioodi plaanide 1:500 ja/või 1:250 soovitatav maht:

- esitada kavandatavad maapinna katendid ja erinevate katendite servaelemendid.
- väljendada erinevate liikumisvahendite suvist liikumisskeemi, autode suvist parkimis- ja peatumisvõimalust, busside peatuskohti, jalgrataste parkimisvõimalusi, jalakäijate eesõigust ja ohutust tagavaid lahendusi.
- esitada püsielementide lahendus, valgustite asukohad, purskkaev(ud), aastaringne linnamööbel, istumiskohad jm.
- väljendada ajutise linnamööbli paigutust, sh turumööbel, eeldatavate kohvikute mööbel ja ürituste inventar nagu lava jms.
- märkida seosed hoonete ja kruntide sissepääsudega.
- esitada projekteeritavad kõrgusmärgid 10cm täpsusega, tugimüürid, kaldteed, trepid, piirded, kirjeldada ülevaatlikult sadevee voolamist.

1.3.3 Talveperioodi plaanil esitada talvine parkimislahendus, lumesahkade liikumisteed, lumeladustamise alad jm. talveperioodi linnaruumi toimivust kirjeldavad elemendid. Talveperioodi plaanil esitada ka jõulukuuse asukoht ning üldistatult vabadussõja mälestussamba ja Keskväljakuga seotult toimuva paraadi ruumiline skeem.

1.3.4 Köidetuna A4 formaadis kausta ja dubleerituna digitaalselt pdf formaadis:

- Esitada ruumilise lahenduse kirjeldus ning põhjendused.
- Kirjeldada ruumi toimimist erinevatel aegadel ja olukordades.
- Kirjeldada kasutatavate ehitusmaterjalide ja tüüpelementide valikut, võimalike erilahenduste puhul anda piisavad selgitused nende mõistmiseks. Kirjelduse eesmärk on võimaldada hinnata lahenduse teostatavust ja hinnata suurusjärguliselt eeldatavat ehitusmaksumust.
- Võistlustingimustest kõrvalekaldumise korral anda kõrvalekaldumise põhjused, võimaldades hinnata vastavust võistluse eesmärkidega (võistlusülesandest kõrvalekaldumine on aktsepteeritav, kui see on võistluse eesmärkidest tulenevalt põhjendatud).
- Esitada olulisemad arvulised näitajad, sh võistlusala piires parkimiskohtade arv suvel ja talvel, jalgrataste parkimiskohtade arv, alaliste ja ajutiste istumiskohtade arv erinevates olukordades jm näitajad, mida võistleja peab asjakohaseks.

1.4 Võistlustöö hindamise kriteeriumid

Võistluse žürii hindab võistlustööde lahenduse:

- 1.4.1 Loodava ruumi üldist inimsõbralikkust, arusaadavust, turvalisust ja ilu.
- 1.4.2 Ruumiliste lahenduste funktsionaalsust, inim-mõõtmelisust ja paindlikkust. Loodava ruumi ja selle üksikelementide mugavat kasutatavust erinevatel perioodidel ja olukordades, erinevate vajaduste ja ootustega, samuti erinevas eas ja erinevat sõidukit kasutavate inimeste poolt.
- 1.4.3 Ajaloolise keskkonna ja olemasolevate hoonete rõhutamist, lahenduse sobivust Kuressaare vanalinna.
- 1.4.4 Võistlusala erinevate osade tervikuga seostuvat mitmekesisust ja piisavat detailsust.
- 1.4.5 Võistlusala väljaehitamise ja edasise ülalpidamise mõistlikkust, majanduslikku otstarbekust ja üldist praktilist toimivust, samuti linnaruumi toimivust etapiviisilise väljaehitamise korral.

1.5 Eesti Vabariik 100 arhitektuuriprogramm - Hea avalik ruum

Aastatel 2017-2020 tähistab Eesti Vabariik 100 aasta möödumist riigi sünnile aluseks olnud sündmustest. Riigi juubelit tähistatakse muuhulgas arhitektuuriprogrammiga.

EV 100 arhitektuuriprogrammi keskmeks tõuseb riigi avalik ruum oma järjepidevuses ja arengus. Eesti Arhitektide Liidu kureeritava projekti raames rajatakse või rekonstrueeritakse Eesti suuremates linnades ja tömbekeskustes kuni 15 avalikku linnaruumi ala, millel tekib konkreetne avaliku kasutuse funktsioon. Iga programmi lülitunud projekt on valitud kohaliku omavalitsuse poolt lähtuvalt kohaliku kogukonna vajadustest.

Projekti raames rekonstrueeritavate avalike linnaruumi alade iseloom ja suurus võivad erineda, kuid nende ühisnimetajaks on unikaalsus, aktiivne kasutus, inim-mõõtmelisus. Nende projektide kaudu taasaktiveeritakse olulised keskuste piirkonnad – linnakeskuste avaliku ruumi organiseerimise, atraktiivseks ja kogemuslikuks muutmiseks luuakse inimestele võimalus ja põhjus avaliku ruumi kasutamiseks. Projektiga luuakse uued vajalikud seosed linna erinevate osade vahel ja tekitatakse tugev impulss uue inim-mõõtmelise kvaliteetse linnaruumi tekkeks. See kõik mõjutab kogu linna ja piirkonna edasist arengut.

Enamik EV100 programmi raames valmivad linnaruumide projektid, on ette nähtud rahastada EU programmist “piirkondade konkurentsivõime tugevdamine”.

Kõik ruumiobjektid, mis valmivad EV 100 arhitektuuriprogrammi raames, saavad õiguse kasutada vastavat juubelimärgist ning nende rajamine ja valmimine seotakse Eesti Vabariik 100 juubeli-programmiga.

Projekti üldised eesmärgid:

- Eesti avaliku ruumi ehk ühise elukeskkonna mõtestamine konkreetsete linnaruumi projektide kaudu.
- Ettevõtlus- ja elukeskkonna elavdamine kohalikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil.
- Eesti linnade planeerimise tõstmine uuele kvalitatiivsele tasemele ja elanike teadlikkuse kasvatamine kaasaegse linnaruumi küsimustes.

2. Taustainfo ja sellega seotud tingimused

2.1 Info ajaloo ja Kuressaare vanalinna kohta

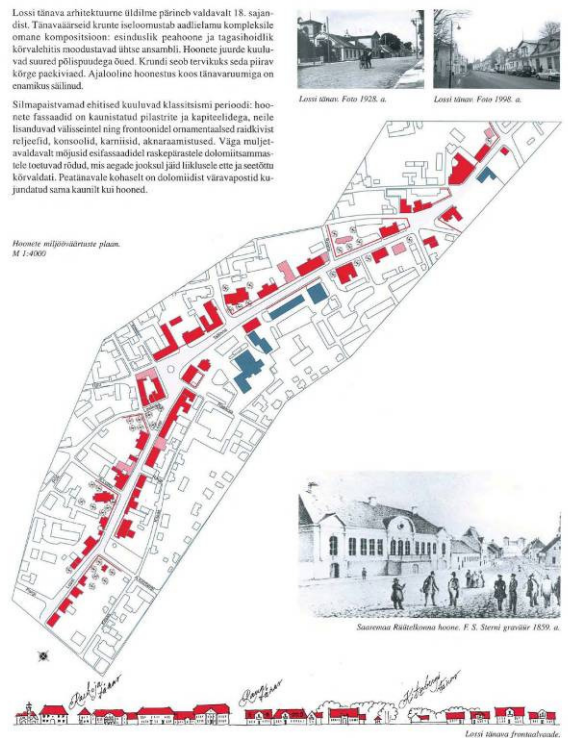
Võistluse objekt asub täielikult Kuressaare vanalinna muinsuskaitsealal:

<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=27011>

Kuressaare ajalugu ja linnaruumi kujunemist kirjeldab 1999.aastal välja antud Linnaatlas (LISA 10) Võistluse objekti kirjeldavad Linnaatlase lk 20-23. Linnaatlases on põhjalikult kirjeldatud Kuressaare vanalinnas sisalduvaid erinevaid terviklikke ruumilisi kooslusi. Kuna võistluse objektil on seosed peaaegu kõigi Kuressaare vanalinna osadega, väärivad tutvumist Linnaatlase kõik osad.

Keskväljaku ja Kuressaare turu kujunemist kirjeldavad vastavad muinsuskaitse eritingimused (LISA 11, 12).

Võistlusala ja vahetu ümbuse ruumilisi seoseid kirjeldavad ka võistlusülesandele lisatud skeemid (LISA 2).

2.2 Kesklinna uushoonestus

Pärast Linnaatlase väljaandmist on Tallinna, Lossi ja Raekoja tänava äärde ehitatud mitmeid uusi hooneid, mis lisavad nendele tänavatele küllaltki mõjuva XXI sajandi kihistuse. Nendest olulisemateks objektideks võib lugeda:

- Tallinna 19a, 2002
- Tallinna 8 (Ferrum), 2002
- Raekoja 10 (Raekeskus), 2003
- Tallinna 16 (büroohoone Ajamaja), 2005
- Tallinna 30 juurdeehitis, 2006
- Tallinna 15 juurdeehitis (Grand Rose SPA-hotell), 2006
- Raekoja 1 ümber- ja juurdeehitis (Saaremaa Kaubamaja), 2007
- Lossi 15 juurdeehitis (SPA-hotell Arensburg), 2007
- Tallinna 14a (Hruštšovka ette-ehitis), 2013
- Tallinna 19 juurdeehitis (TTÜ Kuressaare kolledži väikelaevaehituse kompetentsikeskus), 2014

2.3 Linnakeskuse detailplaneering ja selle mõju

2000. aastal kehtestati Kuressaare linnakeskuse detailplaneering, mille alusel on ehitatud kaubandushooned Ferrum ja Raekeskus. Samuti loodi selle planeeringuga alused Keskväljaku ümberkavandamiseks eelkõige jalakäijate ruumiks, mida ei ole ehitatud, kuid on taaskordselt võistluse objektiks.

Uushoonestuse abil loodi kesklinna tänapäevane, linnalik ja vanalinna struktuuri järgiv ruum, mida võib pidada üheks heaks näiteks tänapäevaste kesklinnade arenduste hulgas. Kaubanduspindade lisamine on hoidnud Kuressaare kesklinna küllaltki aktiivsena võrreldes paljude muude linnadega.

Arenduste mõjude hulgas võib märkida, et koos ärihoonete rajamisega kadus linnarahvale omaseks saanud ja aktiivselt kasutatud muruplats ja istumiskohad Keskväljaku ääres (eelkõige Tallinna tn 8 maa-alal). Muruala kadumine on linnarahva hulgas põhjustanud rohkelt rahulolematust uute hoonetega. Linnakeskuse detailplaneeringus kavandatud

avaliku ruumi arendused on paljuski tänaseni realiseerimata. Käesoleva võistluse üheks eesmärgiks tuleb lugeda endise muruplatsi kadumist kompenseeriva, linnaelanikele sobiva ja aktiivse eluga suhestuva avaliku ruumi loomist linnakeskuses, kasutades võistlusala piires asuvaid erinevaid platse.

2.4 Keskväljaku senine projekteerimine

Kuressaare keskväljaku senise projekteerimise lugu võib vaadelda kui järjepidevat protsessi, kus iga uus etapp on eelmist täiendanud. Koostatud on erinevaid lahendusi, kuid elluviimist on takistanud vaidlused ja rahapuudus. 2000. aasta Linnakeskuse detailplaneeringu alusel toimus 2003.aastal keskväljaku lahenduse leidmiseks arhitektuurivõistlus, mille võitsid Ivar Lubjak ja Maria Pukk (OAAS Arhitektid). Žürii hindas eelkõige võidutöö ühtset rahulikku maapinnalahendust, kuid pidas oluliseks tööd edasi arendada. Võidutöö tekitas Kuressaare avalikkuses rohkelt diskussioone ja vaidlusi, eriti häiris kodanikke võidutöös pakutud betoonkatend, mis hiljem asendati ehitusprojektis suurte graniitplaatidega. Kahtlusi tekitas ka kohtkindlate elementide (nn. sõõrikud) otstarbekus väljakul toimuvate ürituste ajal. Suurele osale avalikkusest ei andnud rahu parkimiskohtade likvideerimise kava.

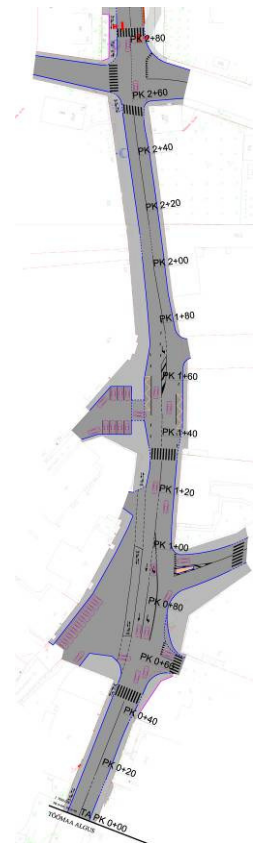
2004.aastal koostasid võistluse võitjad ehitusprojekti, mis jäi ellu viimata. Keerukate vaidluste ja mitmete muutmiste tagajärjel loobusid arhitektid edasise projektist. Alates 2005. aastast otsiti Keskväljaku probleemide lahendamiseks erinevaid lahendusi ja tehti mitmekesiseid ettepanekuid. Näiteks esitas Holostovi kvartali omanik Vjatšeslav Leedo ettepaneku Keskväljaku alla maa-aluse parkla rajamiseks, millest liigse kulukuse ja keerukuse tõttu siiski hiljem loobuti. 2008. aastal koostas edasiarendatud ehitusprojekti Ösel Plan OÜ (arhitekt Terje Truumaa), mida samuti ellu ei viidud. Lisaks erinevaid ehitusprojekte ja planeeringuid koostanud arhitektidele on Keskväljaku lahenduse väljatöötamise erinevatel aegadel arvestatava panuse andnud linnaarhitektid Lilian Hansar, Toomas Paaver ja Hannes Koppel. Rohkelt tööd on tehtud vertikaalplaneerimisega, sh maapinna ja vaekoja põranda sidumisega (OÜ Klotoid, Madis Nõmm), mida on mõistlik ka praegu võistlusel lähtematerjalina kasutada (LISA 14 sisaldab Keskväljak seniseid projekte).

Seekordselt võistluselt oodatakse eelnenud Keskväljaku projekteerimisloost õppimist ning juba eksisteeriva üldlahenduse taaskordset täiustamist. Mõistagi nõuab uus olukord seejuures uut terviklahendust. Uuesti saab kaaluda, kas talveperioodiks on võimalik võimaldada viisakal viisil ja mõõdukas mahus parkimist. Võrreldes vanade lahendustega tuleb eriti mõelda raekojaesise jalakäijate ruumi ühenduvuse parandamisele väljakuga (senises projektis olnud kahe jalakäijatasandis teeületuse vaheline ala) ning väikeelementide täpsema lahenduse peale.

2.5 Tallinna tänava senine projekteerimine

Aastatel 2004-2014 on töötatud kogu Tallinna tänava ümberehituse projekteerimisega, kuid selle ehitust ei ole alustatud. Senine ehitusprojekt (LISA 15) on eelkõige traditsiooniline liikluskorraldusest lähtuv lahendus, mis ulatub linna piirist Karja tänavani. Käesoleva võistlusega otsitakse edasiarendatud lahendust Tallinna tänava lõigule, mis jääb vanalinna piiresse, Tallinna-Põhja-Transvaali ristmikust (rahvakeeles Ruubi nurgast) kuni Karja tänavani ning täiesti uut lahendust Karja tänavast Keskväljakuni. Võistlustöös tuleb liiclusega arvestada, kuid esiplaanile seada mugav jalgsiliikumine ja kergliiklus kõigis suundades, pakkuda lahendus Komandandi ja Garnisoni tänava platsidele ning ühendada jalakäijale võimalikult hästi bussijaam. Arvestada, et Ruubi nurgast kuni linna piirini kuulub olemasolev Tallinna tänava ehitusprojekt realiseerimisele.

2.6 Võistluslaga külgnevad avalikud ruumid

Linnakeskuse detailplaneeringu (LISA 14) alal on sisuliselt kõigi hoonete vaheline ruum kavandatud jalakäijate ruumiks ning sellisel kujul ka valdavalt ellu viidud. Võistlusala ruumiline lahendus peab arvestama selle ala kõigi hoonete (Tallinna 2,4,6,8,10 ja Raekoja 10) vahelise avaliku ruumi mugava jätkumisega keskväljakul.

Võistlusalaga külgnev Lasteaia tn 1 kinnistu kuulub Riigi Kinnisvara AS-le, sellele on 2006. aastal seatud 10 aastaks hoonestusõigus Kuressaare linna kasuks ning sinna rajati laste mänguväljak. Maa-ala on piirdeaiaga eraldatud, kuid moodustab olulise osa kesklinna avalikust ruumist. Võistlustöö peab mänguväljakuga arvestama ning võimalusel pakkuma lahendusi, mis selle ümbritseva avaliku ruumiga (vabadussõja mälestusmärgi platsiga) veelgi paremini seostaksid. Piirdeaed säilib, kuid nüanssides võib seda ümber ehitada. Kauba tänava lõigul, kuhu mänguväljak avaneb, liiklust ei kavandata. Mänguväljak on aktiivselt kasutatav, loodetavasti õnnestub lepingut pikendada ning mänguväljak säilib ka tulevikus.

Võistlusalaga külgnev Lossi 15a kinnistu kuulub Kuressaare linnale. 2007. aastal toimus sellele Balthasar von Campenhauseni mälestusmärgi ideekavandi konkurss (LISA 18). Mälestusmärk on rajamata, kuid see on jätkuvalt plaanis. Võistlustööd peavad ala põhistruktuuriga arvestama, kuid soovitatavalt pakkuma lahendusi mälestusmärgi platsi ääreala paremaks seostamiseks Lossi tänavaga.

Võistlusala lõpetab Lossipark, mille 2012. aasta ümberehitusprojekt on lisatud ülesandele (LISA 19). Lossipark ja Kuressaare linnus on linna peamisteks sümboliteks, linnarahva ja turistide sihtpunktideks. Võistlustöö lahendus peab juhtima inimesi mugavalt pargi ja linnuse suunas.

Muudel võistlusala piiridel tuleb arvestada avaliku ruumi jätkuvusega ristuvatel tänavatel, pidades silmas ka kruntide juurdepääse ja hoonete uksi, samuti paljude ühiskondlike objektide (skeem LISA 2) eripärasid.

2.7 Võistluslaga külgnevad hoonestamata krundid

Võistlusala piiril on praeguseeni on hoonestamata krundid Tallinna 28 ja Lossi 14. Nende kruntide tuleviku osas võib arvestada, et hoone fassaad tuleb rajada tänavapoolsele krundipiirile, kuid ehitusprojekti ei ole koostatud ja täpsem funktsioon ei ole teada. Tallinna 28 kohta kehtib detailplaneering (LISA 17), Lossi 14 kohta ei ole detailplaneeringut algatatud. Mõlema krundi tulevik on Kuressaare avalikule ruumile olulise mõjuga (Lossi 14 seob peatänava Lossipargiga, Tallinna 28 bussijaamaga), kuid nende kruntide lahendus ei ole käesoleva võistluse objektiks. Lisaks kavandatakse detailplaneeringuga (LISA 16) Raekoja tänava ääres asuva Uus 20a hoone asendamist tunduvalt suuremaga.

2.8 Holostovi kvartal

Kuressaare kesklinna avalikus ruumis moodustab ühe kesksema elemendi Holostovi kvartal, mida kirjeldab Linnaatlase lk 32. Holostovi kvartali põhjaküljes Turu tn ääres asuva puithoone asemele uue hoone projekteerimiseks toimus 1997. aastal avalik arhitektuurivõistlus.

<http://www.arhliit.ee/arhitektuurivoistlused/sise/kuressaare-kohtu-tn-1-võistlus/>.

Võistluse võitsid arhitektid Andres Lember ja Jüri Martson. Võidutööd (LISA 20) ei ole realiseeritud, kuid hoone asendamine uuega on jätkuvalt plaanis. Praegusel hetkel ei ole teada, kas selleks kasutatakse 1997. aasta võidutööd või otsitakse uut lahendust. Holostovi kvartal ei ole võistluse objektiks, kuid võistlustöös on mõistlik selle võimalikke arenguid silmas pidada.

3. Üldised ootused võistlustöödele

3.1 Võistlustöodes tuleb lähtuda põhimõttest, et kõigis võistlusala äärtes asuvad erinevatel aegadel ehitatud olemasolevad hooned, mis kokku moodustavad avalikule ruumile mitmekesise ja väerika tausta. Seetõttu ei oodata võistlustöödelt visuaalselt domineerivad rajatisi, vaid olemasolevasse ruumi sobituvaid maapinna ja linnamööbli rahulikke lahendusi, mis aitavad kaasa avaliku ruumi elavdamisele ja kasutamise mugavuse parandamisele.

3.2 Võistlustöödelt oodatakse lahendusi, mis igakülgelt soosivad väikeste äride elavdumist kesklinnas, mitte ainult peatänavatel, vaid ka teistel vanalinna tänavatel. Tuleb arvestada, et ilma ärilogistika tõsise läbimõtlemisseta jääb isegi Kuressaare kesklinn väljasuremise äärelle, vastavalt üldlevinud trendidele. Võistlustöödelt oodatakse lahendusi, mis mõtteliselt laienevad võistlusalast väljapoole ning aitavad elavdada ka Kuressaare vanalinna muid osi. Kindlaks ootuseks on turu ja keskväljaku kaudu suunata turiste liikuma Kiriku, Kohtu ja Kauba tänavale, et vanalinna väikeste ajalooliste tänavate ruum kujuneks senisest elavamaks ning pakuks ettevõtjatele mitmekesiseid võimalusi. Samal eesmärgil on lahendustes mõistlik silmas pidada ka Komandandi ja Garnisoni tänavaid, Lasteaia ja Turu tänavaid, samuti Kitsast tänavat.

3.3 Võistlusala tänavate ruumilise lahenduse koostamisel on oluliseks eesmärgiks mõistliku tasakaalu leidmine turvalise inimsõbraliku olemisruumi, jalakäijate-kergliikluse ruumi ning autode liikumis- ja parkimisruumi vahel. Võistlusülesande koostamise käigus on selles küsimuses suheldud erinevate Kuressaare elanikega. Sellise suhtlemise tulemused ei pretendeeri küll objektiivse küsitlusega võrreldavale pildile, kuid annavad üsnagi usutava üldpildi olemasolevatest meelsustest. Selle baasil võib üsna selgelt öelda, et kodanike ootused liiklusküsimustes kalduvad olema ühel või teisel viisil äärmuslikud.

- Kodanike hulgas leidub inimesi, kes peavad vajalikuks kogu võistlusala sulgemist autodele. Sellist arvamust esindava grupi peamiseks põhjenduseks on vajadus laste turvalisuse ja puhtama keskkonna järele.
- Samavõrd leidub inimesi, kes ei aktsepteeri autode praeguse liikumis- ja parkimisruumi väikestki kärpimist. Seda arvamust põhjendatakse Kuressaare elanike harjumuspärase eluviisiga, parkimiskohtade puudusega isegi talvel, vajadusega tunda end igapäevases elus autoga mugavalt ning jõuda alati iga sihtpunkti vahetusse lähedusse.

Võistlustöödelt oodatakse nutikaid lahendusi, mis ei kaldu kumbagi äärmusesse, vaid võtavad korraka arvesse mõlemaid eesmärke ning austavad erinevate Kuressaare elanike igapäevast elu, arvestavad võimalikult palju nende harjumusi ja linnaruumi kasutamist. Üldiseks eesmärgiks tuleb seada sõidukite madal kiirus (20-30 km/h) ning selle tagamiseks vajalikud füüsilise ruumi lahendused.

3.4 Kõigi tänavate ja platside lahendustes oodatakse keskendumist sellise ruumi loomisele, mida iseloomustavad meeldiv ja mugav viibimine ruumi kõigis osades, kõigi ruumielementide mugav kasutamine, üldine inimõõtmelisus, väiksematele rahvahulkadele ja väiksemateks üritusteks sobivate mõõtude ja proportsioonidega avalike ruumide ja kohtade olemasolu, platside mitmekesisus erinevate kasutus-, tegevus- ja viibimisvõimaluste mõttes, meeldiv ja mugav kulgemine avalike ruumide vahel kõigis suundades. Üldise inimõõtmelisuse eesmärki peavad toetama ka detailsemad lahendused. Mõelda tuleb erinevas vanuses lastele (sh lapsevanema ja lapse silmsidemele), eakatele ja erivajadustega inimestele.

3.5 Võistlustöödelt oodatakse lahendusi, mis annavad võistlusala piiril autoga liiklejatele kaudselt märku, et vanalinna tänavatele ei ole mõtet ilmaasjata siseneda kiireks läbisõiduks, kui sihtpunkti on võimalik jõuda ka mööda teisi Kuressaare tänavaid. Selliselt saab vähendada ülemäärast liikluskoormust, samas säilitades autoga juurdepääsemise võimaluse igale äriale.

3.6 Võistlustöödelt oodatakse piisavat visiooni detailsematest lahendustest linnamööbli kohta ja liiklusruumi servaelementide kohta, mis veenavad et avaliku ruumi turvalisus ja inimhõõtmelisuus ning mugav kasutatavus igaühe poolt erinevates olukordades on võistlustöös piisavalt läbi mõeldud. Lisaks mõelda avaliku ruumi kasutatavusele erinevate ilmadega, sh arvestada et Kuressaare on sageli tuuline ning tuulevarjuliste kohtade olemasolu tõstab avaliku ruumi kasutatavust. Võistlustöö ei pea seejuures kõiki üksikasju lõpuni lahendama, kuid visioon peab veenma, et kõigile asjaoludele on mõeldud ja vastavad lahendused leitakse edasise projekteerimise käigus ilma tervikut kahjustamata.

3.7 Võistlustöödelt oodatakse lahendusi, mis toimivad hästi nii suvel kui talvel. Arvestada tuleb, et Kuressaare kesklinnas liigub suviti väga palju rahvast, kuid talviti jääb kesklinn sarnaseks rahuliku väikelinnaga.

3.8 Mõelda tuleb etapiviisilisele arendusele. Kuressaare kesklinn peab elanikele toimima ning olema külalistele võimalikult atraktiivne ka arenduse perioodil.

4. Ootused tänavate ja platside lahendusele

4.1 Keskväljak

Keskväljak on olnud Kuressaare linna keskmeks läbi aegade ning on säilitanud selle tähenduse ka tänapäeval. Võistlustöö lahendus peab igakülgsest rõhutama väljaku keskset tähendust. Samas ei vaja keskväljak ümbritsevate hoonete suhtes domineerivaid elemente ega mitmekesiseid kasutamisevõimalusi segavaid püsielemente.

Väljak peab hästi toimima esinduslike ürituste kohana, igapäevase ajaveetmiskohana, kohtumispaigana ja igasuunalise läbiliikumise alana. Arvestada tuleb keskmisest suurema inimeste hulgaga ning keskväljaku seostega kõigi teiste ümbritsevate platside, tänavate, hoonete ja turuga. Rõhutada tuleb seost raekojaga, kus asub linnakülastuste alguspunktiks olev turismiinfo. Keskväljaku ala läbiva autoliikluse lahendamisel juhinduda p 5.2. Keskväljaku lahenduse koostamisel võtta arvesse varasemaid lahendusi ning senist projekteerimislugu vastavalt p 2.4.

Keskväljaku osana on käsitletavad mõnevõrra eraldiseisvad perspektiivsed platsikesed, mis moodustuvad Lossi tn 1/1a (maavalitsuse) ja Tallinna tn 7 hoonete ette. Võistlustöö lahenduses on mõistlik tabada ka nende platsikeste eripära.

4.2 Lossi tänav

Lossi tänav moodustab peamise ühendustee Keskväljaku ja Lossipargi (sh linnuse ja mereäärse ala) vahel. Suveperioodil on see tänav väga rahvarohke. See on suvitajate peatänavaks ja seal on ka palju välikohvikuid. Kõnniteed on suvise kasutajate hulgale liiga kitsad, autotee aga sisaldab ülearust ruumi. Talvel on Lossi tänaval jalakäijaid tunduvalt vähem, kuid see on esindustänavaks aastaringselt. Samas on Lossi tänav oluliseks osaks linnaelanike igapäevaelu avalikust ruumist, mille hulka kuulub ka parkimisvajadus. Võistlustöödelt oodatakse Lossi tänava lahendusi, mis rõhutavad tänava esinduslikkust ja jalakäijasõbralikkust, kuid samas võimaldavad suvise ja talvise režiimi lihtsa ümberkorraldamise võimalust.

4.3 Raekoja tänav

Raekoja tänava Keskväljaku poolset lõiku kuni Kitsa tänava nurgani tuleb käsitleda sisuliselt kui Keskväljaku hargnevat osa, millel autoliiklus on ühesuunaline ja tugevalt rahustatud. Raekoja tänava Uue tänava poolne lõik peab võimaldama autodele mugava pääsu parklitesse (Raekoja tn 6 ja 10), kuid arvestama ka jalakäijatele mugava ruumi jätkumisega.

4.4 Tallinna tänav

Tallinna tänav on peamine sisenemistee Kuressaare vanalinna, moodustades olulise osa Kuressaare esindusruumist. See kehtib nii autoga tulija kui ka bussijaamast jalgsi tulija kohta. Samas on Tallinna tänava lõik Ruubi nurgast Tornis tänava ristmikuni mõnevõrra väiksema jalakäijakoormusega kui Lossi tänav ja Keskväljak. Kui Lossi ja Raekoja tänaval ning Keskväljakul oodatakse võistlustöödelt jalakäijate jõulist eelistamist suveperioodil, siis Tallinna tänaval kuni Tornis tänava ristini eeldatakse, et ka autodel peab olema võrdlemisi mugav. Võimaluste piires arvestada Tallinna tänava senist projekteerimist vastavalt p 2.5.

4.5 Vabadussõja mälestussamba plats

Lossi tänava, Lasteaia tänava ja Kauba tänava vahelises kolmnurgas asub haljastatud plats, mille keskel on mälestussammas vabadussõjas langenutele. Oma asukoha poolest on plats kesklinna avalikus ruumis olulisel kohal, kuid praegune lahendus lõikab selle küllaltki eraldiseisvaks elemendiks.

Platsil asuv mälestussammas on ajaloomälestis, reg. nr. 27157. Algse (1928-1941 ja 1941-1945) mälestussamba autor oli Amandus Adamson. 1990. aastal avati fotode alusel taastatud mälestussammas (skulptor Matti Varik, ümbruse arhitekt Lilian Hansar). Vahepealse ajal jõuti platsile paigaldada Viktor Kingissepa monument 100.sünniaastapäeva puhul 1988. aastal ja juba samal aastal koos laulva revolutsiooniga see ka teisaldada. Põhjalikuma illustreeritud ülevaate platsi muutumisest läbi ajaloo annab võistlusülesande LISA 21 (platsi ajalooline uuring, Madis Nõmm, 2014). Mälestussamba platsi lahenduse otsimisel tuleb arvestada kaht erinevat eesmärki.

- Tuleb austada platsi sümbolset tähendust ja selle ajalugu. Plats peab jätkuvalt võimaldama erinevate tseremooniatega läbiviimist.
- Plats tuleb integreerida senisest paremini ümbritsevasse avalikku ruumi. See koht peab sisaldama istumisvõimalust ning eelistatult säilitama haljastatud üldmulje võrreldes ümbrusega.

Olemasolev mälestussammas tuleb säilitada samas asukohas. Samuti säilitada platsi nurkades kasvavad kolm puud. Võistlusel võib vabalt käsitleda maapinda, katendeid ja olemasolevaid hekke, andes platsile uue lahenduse üheskoos külgnevate tänavatega. Parandada seoseid Keskväljakuga, tänavaruumidega ning platsi kõrval (Lasteaia tn 1) asuva aktiivselt kasutatava laste mänguväljakuga. Platsi ja mänguväljaku vahel asuv Kauba tänava lõik ei ole mõeldud liiklusele, mistõttu seda ala saab käsitleda sisuliselt platsi osana. Platsi ja Holostovi kvartali vahel asuval Lasteaia tänava lõigul on kavas säilitada ühesuunaline rahustatud liiklus. Tseremooniatega läbiviimise osas arvestada LISA 26.

4.6 Raekojatagune plats ja raekoja vahetu ümbrus

Raekoja taga asub raekoja soklikorrusega ühendatud ühekorruseline hooneosa, milles on praegu avalik wc ja raekoja tehnoruumid. Hooneosa katus moodustab avaliku platsi, ümbritsevast maapinnast üle 1m kõrgemal. Platsile avaneb ka üks raekoja põhikorruselt. Platsi tasapinnal Raekoja tänava ääres kasvab üks puu, mis kuulub säilitamisele. Plats on vähekasutatud ega funktsioneeris olemasoleval kujul hästi. Avalik wc on raskesti leitav ja ebamugavalt juurdepääsetav. Hooneosa digitaliseeritud joonised puuduvad, kuid LISA 6 skännitud joonised võimaldavad olemasolevat ehitist arvesse võtta.

Võistlusel otsitakse platsile värskemaid ja esinduslikumaid lahendusi. Olemasolevat hooneosa võib käsitleda vabalt, kasutades uue lahenduse loomisel võimalusel ka olemasolevaid elemente. Arvestada raekoja ukse ja olemasoleva puuga. Võimalusel luua seoseid raekoja keldris asuva restorani köögiga. Pidada oluliseks jalakäijate mugavat liikumist ümber raekoja, et see hoone kujuneks keskseks objektiks Kuressaare kesklinna avalikus ruumis. Platsi uus lahendus peab ümbrusega ühenduma nii liikumiste kui visuaalse sideme mõttes. Samas on mõistlik pidada silmas selle platsi terrassilikku olemust ja võimalusi näiteks:

- väiksemate, mõnevõrra eraldatumat ruumi nõudvate vabaõhuürituste korraldamiseks.
- väiksema avaliku puhkeplatsi või aktiivsemast linnaelust eemaldumise ruumi loomiseks.

Samuti on see koht jätkuvalt sobilik avaliku wc rajamiseks, mille järele on vajadus olemas. Uue wc lahendus peab olema asukoha vääriline ja invanöüetele vastav.

4.7 Kauba-Turu ristmik ja seostuvad tänavalõigud

Kauba ja Turu tänava algused on sujuvaks jätkuks Keskväljaku ja Lossi tänava avalikule ruumile. Need tänavalõigud on juba praegu aktiivsed jalakäijate tänavad ning autodele suletud. Tänavate ristumiskohal on väike platsike, millele oodatakse lahendust, mis rikastaks väikeste vanalinna tänavate avalikku ruumi, pakuks istumisvõimalust ning aitaks suunata vanalinna külastajaid edasi teistele tänavatele. Praegu on platsil kaks pinki. Arvestada, et ka tulevikus säiliks autode pööramisvõimalus Kauba tänavalt Turu tänavale.

4.8 Kuressaare turg

Turu praegune pool-suletud iseloomuga lahendus on ajale jalgu jäänud. Elu on näidanud, et turg vanal kujul enam eriti ei toimi. Tavapärase kaupade ost-müük toimub pigem kodudes või internetis. See ei tähenda, et turgu poleks vaja, vaid et turuala linnaruum peab muutuma tänapäevale vastavaks. Turule ei tulla spetsiaalselt ostma ega müüma. Müüjad tulevad sinna pigem kaupade või teenuste tutvustamiseks ja ostjad pigem linnaelu nautimiseks. Ruum peab võimaldama lisaks kauplemisele ka muid tegevusi. Oluliselt suurem tähtsus on inimeste juhuslikul läbikulgemisel turualast. Turu võimalikke arenguvõimalusi kirjeldab muuhulgas võistlusülesande LISA 25. Hooned ei ole võistluse objektiks, kuid asuvad osaliselt võistlusalas ja tuleb tervikuga siduda. Turuhoone skännitud joonised on LISAS 6 ja rekonstrueeritava kalapoe joonised LISAS 5.

Võistlejatelt oodatakse tänapäevase turu jaoks sobiliku ruumilise lahenduse läbimõtestamist ning lahendust turu muutmiseks avaliku ruumi orgaaniliseks osaks, avades selle nii Keskväljaku kui Kiriku tänava poolt. Turuvärava olemasolevad kioskid rõhutavad turu eraldiseisvat iseloomu, mistõttu need ei pea säilima samas asukohas. Turualal peaks sisalduma väike lava esitlusteks ja eraldiseivateks väiksemateks üritusteks, väike mänguplats lastele, võimalus istumiseks (sh välikohvikus), avalik wc jms. Klassikalised turuletid on samuti vajalikud, kuid need ei tohiks segada avaliku ruumi elu ning olema teisaldatavad (ligikaudne vajadus 70-100jm). Samuti on vaja ka väikeses mahus laopindu ja varikatuseid. Võistlustöös tuleb arvestada olemasoleva turuhoone säilimisega ning selle integreerimisega turuelusse, samuti muude turualaga külgnevate hoonetega. Turuala maapind tuleb viia võimalikult ühele tasapinnale.

4.9 Garnisoni ja Komandandi tänavate kolmnurksed platsid

Komandandi ja Garnisoni tänavate ristumiskohal Tallinna tänavaga moodustuvad ühed paljudest Kuressaare vanalinnale omastest kolmnurksetest platsikestest. Nendele platsidele oodatakse lahendust, mis soosiks jalakäija mugavat liikumist, rõhutaksid platsi ruumilist eripära ning samas annaksid maksimaalselt parkimisvõimalusi.

5. Ootused linnaruumi elementide lahendusele

5.1 Jalakäijate ja kergliikuse ruum

Käsitleda jalakäijate ja kergliikluse ruumi kogu võistlusala läbiva keskse elemendina, mitte ainult liikumis-, vaid ka olemis- ja kohtumisruumina. Vanalinna piires ei ole mõistlik kavandada eraldi jalgrattateid, vaid võimaldada jalgratturi liikumine nii sõidu- kui ka kõnniteel, sõltuvalt sõidu- või kõnnitee hetkekoormusest. Tänavaruum peab võimaldama jalgratturile mugava liikumise sõiduteelt kõnniteele ja vastupidi. Tänavaruumi lahendus peab igas mõttes seadma jalakäija (ning ratastel liikumisvahendiga liikuja) esiplaanile võrreldes mootorsõidukitega. Seda põhimõtet peavad järgima ka sõiduteedest ülepääsemise kohad. Arvestada muuhulgas ka jalakäijaruumi lumekoristusega (võimalusel kavandada ja näidata talvisel plaanil katkestusteta tee lumesahale, mille laius on 2,3 või 2,7 meetrit).

5.2 Sõiduteed

Lähtuda põhimõttest, et sõidukite liikumiseks tuleb kavandada ruumi parasjagu nii palju, kui liikumiseks vajalik, kuid mitte rohkem. Seejuures arvestada, et turvalisuse tagamise peamiseks vahendiks on autode kiiruse hoidmine võimalikult madalal (turvalisuse tagab õueala kiirus 20 km/h, küllaltki turvaline on ka 30 km/h). Tuleb eeldada, et kiirust saab hoida madalal üksnes füüsiliste vahenditega, mille lahendused tuleb võistlustöös pakkuda (liiklusmärkidest ei piisa). Üks olulisi kiiruse ohjeldamise vahendeid on autodele mõeldud tänavaosa väike laius, mis sunnib liiklejad ettevaatlikkusele. Sellest tulenevalt on puhta sõidutee mõistlikuks laiuks kahesuunalisel autoteel u 5m ja ühesuunalisel autoteel u 3m. Mõistlik laius sõltub muuhulgas parkimissüsteemist ja sõidutee serva täpsest lahendusest. Lahenduse pakkumisel arvestada muuhulgas tänava hooldusega ja busside vajadustega. Keskväljakul ja suurema jalakäijakoormusega tänavatel kaaluda jalakäijate ja autode ühiselt kasutatava ruumi (*shared space*) põhimõttest lähtumist. Sellise lahenduse kasutamise korral on aga eriti oluline leida lahendus sõiduteed piiritlevatele elementidele (p 5.4).

5.3 Parkimis- ja peatumiskohad

Tänavaruum kavandada selliselt, et autoga saab peatuda võimalikult paljudes kohtades, samuti tuleb suhtuda tõsiselt parkimisvajadusse, mõeldes et iga parkimiskoht on oluline. Praegu saab kogu võistluslal parkida ligikaudu 100-150 autot sõltuvalt perioodist. Parkimiskohtade vähendamine on põhjendatud parasjagu nii suures ulatuses ja nendes kohtades, kus see on vajalik jalakäijatele autovaba ja turvalise liikumisruumi või meeldiva olemisruumi loomiseks. Leida katendite ja servaelementide lahendus, mis töötab selliselt, et suvisel ajal välikohvikutele ja suurenenud jalakäijate hulgale mõeldud ruumi saab talvisel ajal muuta parkimiskohtadeks. Otsida lahendusi, mis võimaldavad sõidukitel peatumist ka parkimiskeelu ajal ja kohtades.

5.4 Sõidutee/parkimisruumi servaelemendid

Võistlustöös pakkuda lahendusi sõidutee ja autovaba ruumi piiride (tavalahenduses äärekivi) selliseks tähistamiseks, mis on liiklejale automaatselt mõistetavad ning juhivad kõigi ruumikasutajate turvalisuse eesmärgist. Üheaegseteks eesmärkideks tuleb seada madala sõidukiiruse tagamine, kõigi kasutajate üldine ohutus, jalgrataste ja lapsekärude mitmesuunaline liikumine, liikumis- ja nägemispuuetega inimeste arvestamine, mugav parkimine ja peatamine, talvise/suvisel liikluskorralduse muutmise lihtsus, sadevee äravool ning tänavaruumi toimivus vihma ja lumega.

5.5 Bussipeatused

Kavandada peatused olemasolevate kohtade lähedusse Keskväljaku/turu ja bussijaama läheduses. Kavandada bussiootajatele vajalik ruum ja varikatus. Arvestada sõidukite möödapääsemisega seisvast bussist. Arvestada bussi peatumisega ka hotellide ees (vt skeem LISA 2).

5.6 Taksopeatused

Võimalusel kavandada traditsioonilistesse kohtadesse (maavalitsuse ja Tallinna 14 ees), arvestades võistluslal kokku vähemalt 6 seisva taksoga.

5.7 Pöörderajad

Üldjuhul mitte kavandada eraldi sõiduradu pööreteks, kuid suurematel ristmikel mõelda vasakule pöörajatest tekkivale võimalikule järjekorrale ning sellega seotud ruumivajadusele.

5.8 Ristumised

Arvestada, et ühe- ja kahesuunaliste ristuvate tänavate liikluskorraldus jääb samaks ning kõik praegused pöörded (LISA 2) oleks jätkuvalt võimalikud. Jalakäijate teeületus peab olema võimalikult mugav, ohutu ja otsesuunaline kõigi ristumiste kohal, nii risti- kui pikiliikumisel. Liiglaiade ristuvate autoteede (nt A.Kitzbergi tn) lõpetusi vajadusel kitsendada. Mitte takistada jalakäijate liikumist ega kahjustada vanalinnalikku ruumi suurte pöörderaadiustega.

5.9 Sisepääsud hoovidesse ja hoonetesse

Arvestada lahenduses suurt hulka võistlusala piiril asuvaid väravaid ja uksi, mõeldes ühtlasi et igas majas ja hoovis võib mingil perioodil olla avalik funktsioon. Väravad ja ukсед on esitatud skeemil LISA 2.

5.10 Katendid

Võistlustöös anda üldine lahendus maapinna katenditele kogu võistlusalal. Katendite valikul arvestada kõigi kasutajate mugavust ja ohutust, katendi sobivust vanalinna, samuti pikaajalist püsivust, maa-aluste ehitustööde tegemise võimalikkust, materjali ja hoolduse hinda.

Muuhulgas arvestada, et Kuressaare vanalinnas on üldiseks traditsiooniks munakivikatendi kasutamine, mistõttu see võiks tänavaruumis sisalduda, kuid seejuures ilma segamata linnaruumi mugavat kasutamist. Oluline on jälgida, et munakivi ei katkestaks jalgrataste ja lapsekäruvõistluse liikujate loomulikke liikumissuundi. Munakivi on ebamugav ka sõidukitele, kuid sõltuvalt asukohast võib see edukalt teenida sõidukiiruse vähendamise eesmärki. Kokkuvõttes on mõistlik munakivi kasutada parasjagu nii suures ulatuses, kui eesmärkide täitmiseks vajalik, kuid mitte üleliigselt.

5.11 Maapinna kõrgused

Arvestada, et võistlusala piiril asuvate hoonete põrandate tasapind varieerub küllaltki suures ulatuses, asudes mõnikord praegusest maapinnast madalamal ja mõnikord kõrgemal. Selle tõttu ulatuvad tänavaruumi trepid, kõrgendused ja augud. Võimalusel tuleb püüda tänava tasapinda põrandatega siduda astmeteta, kindlasti on aukude likvideerimine ja maapinna põrandaga ühtlustamine vajalik vaekoja ja turuhoone ümber.

5.12 Haljastus

Arvestada olemasolevate puude asukohtadega, austades ajaloo jooksul väljakujunenut. Eeldada võib, et puid võib tulevikus asendada noorematega samas asukohas.

Näiteks raekoja ees kasvavad 4 puud on pikaajaliselt olnud avalikkusele huvipakkuv ja tundlik teema, lõplike otsuseid ei ole sellises olukorras mõistlik teha arhitektuurivõistluse kaudu. Teema on tekitanud diskussioone, sest puud ühest küljest varjavad raekoda, teisest küljest annavad keskväljakule pehmema ja rohelisema meeleolu. Ajaloolistelt fotodelt võib näha, et need puud väiksemana toovad raekoja rohkem esile. Tõenäoliselt jõutakse tulevikus selleletemalisi otsuseid veel mitmeid kordi teha.

Täiendava kõrghaljastuse kavandamiseks tänavaruumi puudub üldiselt vajadus. Samas eksisteerib üldine igatsus roheluse järele. Platsidel mõelda madalhaljastuse ja muruala või muul viisil haljastatud maapinna võimalustele. Lähtuda põhimõttest, et mõõdukas haljastus tõstab linnaruumi inimsõbralikkust, kuid sõltuvalt asukohast saab arvestada ka hoovidest tänavale paistvaid puid.

5.13 Istumiskohad

Lähtuda põhimõttest, et avalike istumiskohtade olemasolu tõstab märgatavalt linnaruumi elavust, mistõttu tuleb istumisvõimalust pidada oluliseks. Mõelda ka istuja mugavusele (kaaluda seljatoega kohti), päikesele ja varjule, tegevustele istuja vaateväljas. Samal ajal arvestada, et elamute akna all ei ole avalikud istumiskohad soositud. Samuti arvestada, et välikohvikute olemasolu pakub avalikele istumiskohtadele paljuski asendust. Püsivad istmed ei ole soositud keskväljaku keskosas, kus ürituste ajaks tuleb vabastada avaram ruum. Kokkuvõttes jääb avalikule istumisvõimalusele küllaltki vähe sobivaid kohti, kuid need kohad on soovitatav võistlustöö lahenduses üles leida.

5.14 Kohvikuterrassid

Lähtuda põhimõttest, et välikohvikute mööbli ja varikatused saab paigutada maapinnale. LISAS 22 on kirjeldatud seniste välikohvikute asukohti. Arvestada tasub välikohvikute lisandumisega ka paljude muude hoonete ette. Mõelda lahendustele, mis võimaldaksid pikendada välikohvikute hooaega.

5.15 Valgustid

Tänavavalgustid kavandada võimalikult tagasihoidlikult, konkureerimata vanalinna hoonetega. Otsida lahendusi, mis sisaldavad valgustitele täiendavaid funktsioone. Otsida lahendusi, kuidas valgustus saab parandada linnaruumi turvalisust. Arvestada võimalusega välja valgustada olulisemate hoonete (raekoda, vaekoda, maavalitsus, linnavalitsus, kirikud jm.) fassaadid, millelt peegeldub valgust ka tänavaruumi (Selleks tarbeks eelistatakse hoonetega integreeritud lahendusi, mis ei ole otseselt võistluse objektiks).

5.16 Purskkaevud

Mõelda vanalinna sobilikele purskkaevu lahendustele, eriti Keskväljakul.

5.17 Avalikud wc-d

Kavandada avalikud wc-d eelistatult raekoja taha ja turu alale, selliselt et ei teki praegusega sarnast pimedat nurgatagust, objekt oleks kergelt leitav, puuetega inimestele kasutatav ja mõjuks avalikus ruumis väärilt.

5.18 Laste mängualad

Otsida võimalusi erinevas vanuses lastele tegevusvõimaluste pakkumiseks, selliselt lapsevanem saab avalikku ruumi kasutada, säilitades üldjuhul silmsideme ja teades et laps tegutseb turvalises kohas.

5.19 Jalgrattahoidjad

Lähtuda põhimõttest, et jalgratast peab saama parkida sisuliselt igal pool ning jalgratta lukustamine peab olema mugav. Kinniseid või katusega jalgrattaparklaid ei ole Kuressaare vanalinnas vaja.

5.20 Viidad ja reklaamid

Pakkuda lahendusi ühtsele viitade süsteemile, et igaüks leiaks kergesti soovitud sihtpunkti. Info praeguste viitade kohta on esitatud LISAS 23. Arvestada, et äride pidajad lisavad tänavaruumi on rohkelt harkjalgu, mis osutavad teenusepakkumise kohtadele. Otsida lahendusi reklaaminduse selliseks korraldamiseks, et see ei jääks jalgu tänaval kulgejatele ega mõjuks visuaalselt rahutuna.

5.21 Prügikastid

Pakkuda lahendusi vanalinna linnaruumi sobilikele prügikastidele.

5.22 Sadevee äravooluks vajalikud elemendid

Arvestada võimalikult täpselt sadevee voolamist avalikus ruumis ja vajalikke elemente katendis. Võimalusel pakkuda lahendusi selle abil linnaruumi rikastamiseks.

5.23 Seinte, piirete, väravate ja ustega seotud elemendid

Arvestada võistlustöös võimalikult palju olemasolevat ruumi tänavafrendis, selle tegelikku ja potentsiaalset kasutamist ning võimalusel lisada elemente, mis rikastavad nii avalikku ruumi kui hoone- ja krundisest ruumi.

5.24 Olemasolevad säilivad elemendid

Võistluslalal säilitada olemasolev vabadussõja mälestussammas, üldjuhul olemasolevad puud, alale ulatuvad hoonete osad, rõdud, trepid ja tugimüürid.

6. Võistlusülesande lisad

Möödistused ja alused

1. Võistlusala geodeetiline alusplaan 1:500
2. Võistlusala ja selle ümbrust kirjeldavad skeemid
3. Kuressaare linna aluskaart 1:2000
4. Võistlusala ümbruse hoonemahud (üldine 3D-mudel)
5. Tallinna tn 5 kalapoe rekonstrueerimisprojekt
6. Raekojataguse hooneosa ja turu hoonestuse skännitud joonised

Üldine lähtematerjal

7. Kuressaare linna ja Kaarma valla ühisplaneering
8. Vanalinna haljastuse teemaplaneering
9. Kuressaare linna arengukava
10. Kuressaare linnaatlas

Eritingimused

11. Kuressaare keskväljaku muinsuskaitse eritingimused
12. Muinsuskaitse eritingimused Tallinna tn 5 (turu) kohta
13. Vanalinna haljastuse teemaplaneeringu muinsuskaitse eritingimused

Seonduvad ehitusprojektid ja planeeringud

14. Keskväljaku senised projektid, eskiisid, planeeringud (2000-2008)
15. Tallinna tänava projekt (2014)
16. Uus tn 20 ja 20a detailplaneering (2014)
17. Tallinna tn 28,30 ja autobussijaama vahelise ala detailplaneering (1997)
18. Campenhauseni monumendi (Lossi tn 15a) visioon (2007)
19. Lossipargi projekt (2012)
20. Kohtu tn 1 arhitektuurivõistluse võidutöö (1997)

Muud infomaterjalid

21. Vabadussõja mälestussamba platsi ajalooline uuring
22. Materjalid suve-ettevõtluse kohta
23. Materjalid suunaviitade kohta
24. Materjalid liikluse kohta
25. Turu arendamise visioon
26. Materjalid tseremooniade ja paraadide läbiviimise kohta

Fotod

27. Aerofotod
28. Ajaloolised fotod
29. Fotod võistlusala osade kohta

Lisad (u 600MB) on võistluse ajal allalaetavad:

<http://kalender.kuressaare.ee:90/owncloud/index.php/s/FCL8B7Le96yt7h4>

Täiendav kaardimaterjal

Võistlejad saavad tutvuda mitmekesise kaardimaterjaliga Kuressaare geoinfosüsteemis. Sellele juurdepääsu saamiseks (juurdepääsu ei saa teha avalikuks) tuleb ühendust võtta: Hannes Rohulaid, tel +372 509 5605, hannes.rohulaid@kuressaare.ee